

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๘
วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายคมสัน โพธิ์คง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. นายวัชรินทร์ ปิ๊งเจกวิญญูสกุล	โฆษกคณะกรรมการ
๓. นายเจษฎา อุนจारी	กรรมการ
๔. นางเรืองรวิ เกตุผล	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์เจริญผล สุวรรณโชติ	กรรมการ
๖. นายคณิต วัลยะเพ็ชร	กรรมการ
๗. นายทวิชา หวังโกคา	กรรมการ
๘. นายประโกชน์ สภาวสุ	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์มนตรี รูปสุวรรณ	กรรมการ
๑๐. นายอภิชัย ตรังคิณินาถ	กรรมการ
๑๑. นางศรีวิการ์ เมฆวัชรชัยกุล	กรรมการ
๑๒. นายศาสตรา โตอ่อน	กรรมการ
๑๓. นายสุวิทย์ รัศมิภูติ	กรรมการ
๑๔. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายเดโช สนวนานนท์	(ลาการประชุม)
๒. นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	(ลาการประชุม)
๓. พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ	(ลาการประชุม)
๔. รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี	(ลาการประชุม)

๕. นายจำเริญ วราภรณ์	(ลาการประชุม)
๖. นางฉวีลวดี นุรีกุล	(ลาการประชุม)
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วชิรญา บัวศรี	(ลาการประชุม)
๘. นางสาวศศิธารา พิชัยชาญณรงค์	(ลาการประชุม)
๙. นายอาร์กย์ สังกิตกุล	(ลาการประชุม)
๑๐. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	(ลาการประชุม)
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรรณานันต์	(ลาการประชุม)

ที่ปรึกษาผู้อำนวยการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ คือ

๑. นายทวิศักดิ์ เสนาณรงค์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๒. คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๓. นายบุญเรือง นูรภัคดี	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๔. นางโสมสุดา ลีชะวณิช	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์วิจิตรา วิเชียรชม	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ
๗. นางสุทิสรา รัตนวิชา	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๘. นายปัญญา ประเสริฐศรี	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๙. นางสาวสุกัญญา แก้วศรี	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๐. นางสาวช่อทิพย์ อู่อรุณ	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิ่นนิตร์ หมอชาติ	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นายประยูร โพธิ์ไชยรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นางสาวอริศรา คำตัน	เลขานุการประจำคณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นางสาวนิตา เหลืองทองคำ	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน พัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
๒. นางสาวแหวดดา สุขวาณิชวิชัย	เจ้าหน้าที่สิทธิมนุษยชน ๖

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการครบองค์ประชุมแล้ว นายคมสัน โพธิ์คง รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๒๓ ความเดิม “จำนวน ๕ ครั้ง” แก้ไขเป็น “จำนวน ๕ ครั้ง”

หน้าที่ ๗ บรรทัดที่ ๒๐ ความเดิม “คอรัลัม” แก้ไขเป็น “คอรัมน์”

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาตรวจรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๐
วันจันทร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม ได้เสนอผลการพิจารณาตรวจรายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๐ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารตรวจรายงานการประชุมที่แนบมาพร้อมนี้)

ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ไม่มีการแก้ไข

จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับการใช้คำย่อ และมีมติเรื่องการใช้คำย่อว่า ในกรณีชื่อที่เกี่ยวกับตำแหน่ง ที่ประชุมให้ใช้จุดเดียว เช่นคำว่า สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ให้ใช้คำย่อ สสร. แทนของเดิมคือ ส.ส.ร.

๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการ ๔ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

คณะกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ได้รายงานสรุปผลดำเนินการของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน และการกระจายอำนาจ กรอบที่ ๒ ว่าด้วยสถาบันการเมือง และกรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล โดยทั้ง ๓ กรอบได้มีการแก้ไขในบางมาตรา ซึ่งกรอบที่ ๓ ได้พิจารณาเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐

หลังจากการสัมมนาเมื่อวันที่ ๕ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญได้กลับมาประชุมกันที่ห้องงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓ ในระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยพิจารณาเรียงรายมาตรา ขณะนี้พิจารณาถึงมาตราที่ ๘๑ และคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญจะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญรายมาตราต่อไป ในวันที่ ๓ - ๔ เมษายน ๒๕๕๐ และหลังจากนั้นจะเดินทางไปพิจารณาต่อที่อำเภอบางแสน จังหวัดชลบุรี ในระหว่างวันที่ ๖ - ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ ซึ่งคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์จะเข้าร่วมติดตามและสังเกตการณ์การประชุมของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญด้วย

๒. คณะอนุกรรมการจัดทำจดหมายเหตุ ได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

การจัดแสดงนิทรรศการเรื่อง กระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ คณะอนุกรรมการได้ร่างโครงการ เพื่อที่จะนำมาจัดทำ TOR และกรอบเนื้อหาของการจัดแสดงนิทรรศการดังกล่าว แบ่งออกเป็น ๓ ช่วงคือ

ช่วงที่ ๑ เนื้อหาเริ่มตั้งแต่บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกแห่งชาติ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการชุดต่างๆ และคณะอนุกรรมการ รวมทั้งแผนผังกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ กิจกรรมของกรรมการ พร้อมทั้งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (ฉบับร่าง) โดยจะจัดนิทรรศการช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๕๐

ช่วงที่ ๒ เนื้อหาเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญรายมาตรา และความคิดเห็นของประชาชน สมาคม และองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญฯ(มาตรานั้นๆ) โดยจะจัดแสดงนิทรรศการเพิ่มเติมปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๕๐

ช่วงที่ ๓ เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และรูปแบบวิธีการลงประชามติของประชาชน โดยจะจัดนิทรรศการเพิ่มเติมในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐

ส่วนการจัดทำ TOR ของคณะอนุกรรมการนั้น กำลังดำเนินการอยู่ยังไม่แล้วเสร็จ

ที่ประชุมเห็นว่าเรื่องการจัดทำ TOR เป็นเรื่องเร่งด่วนเนื่องจากมีเวลาไม่มากนัก จึงขอให้คณะอนุกรรมการจัดทำจดหมายเหตุเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้นเพื่อนำเสนอที่ประชุมในวันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ และให้เรียนเชิญผู้อำนวยการสำนักการคลังและงบประมาณ เข้าร่วมประชุมด้วย

ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในกรอบเนื้อหาสิทธิการเรื่อง กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้เสนอความเห็นดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการควรจะมีการประสานงานกับกกต. เพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องกระบวนการลงประชามติ

๒. ชื่อเรื่องสิทธิการ “กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ” เมื่ออยู่ในเนื้อหา รายละเอียดที่นำเสนอแล้วไม่ใช่เป็นกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ แต่จะเป็นการดำเนินการจัดทำรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. เนื้อหาของสิทธิการขอให้เสนอแนวทางที่ดูแล้วไม่น่าเบื่อ และเชิญชวนให้มาร่วมชมสิทธิการ

๔. ในหัวข้อย้อนรอยการร่างรัฐธรรมนูญ ควรมีสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ด้วย

๕. ควรแสดงความขัดแย้งของสังคมไทยก่อนที่จะเกิดรัฐธรรมนูญ

๖. ต้องมีการนำเสนอรายละเอียดที่ครบและสมบูรณ์ บางส่วนอาจนำเสนอภาพประกอบเสียง เพื่อให้คนรู้สึกสนุก เช่นในตอนที่มีการปฏิบัติ หรือเสียงการอภิปรายแสดงความคิดเห็นของสมาชิก สสร. ในประเด็นที่สำคัญๆ รวมทั้งการแสดงความเห็นของประชาชน

๗. สำนวนจำนวนคนที่เข้าชมมาว่ามาจากส่วนใดบ้าง มีจำนวนมากน้อยแค่ไหน เพราะในบริเวณรัฐสภาเป็นสถานที่ซึ่งเข้า-ออกไม่สะดวก เนื่องจากมีมาตรการรักษาความปลอดภัยเข้มงวด

๘. ถ้ามีการจัดทำสิทธิการที่สามารถเคลื่อนที่ได้ น่าจะเหมาะสมมากกว่า เพราะจะได้ประโยชน์ในการนำไปแสดงในสถานที่ต่างๆ ได้ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด และควรจะทำหลาย ๆ ชุด โดยแบ่งเป็นชุดใหญ่และชุดเล็ก

๙. ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับคณะกรรมการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ และขอให้ประสานงานเกี่ยวกับข้อมูลที่จะนำมาจัดแสดงสิทธิการด้วย

๑๐. คณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุม ได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

คณะอนุกรรมการได้เสนอการตรวจรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๐ ไปแล้วในตอนแรก ส่วนเรื่องหลักเกณฑ์การตรวจรายงานการประชุมยังต้องปรับปรุงในเรื่องของการจัดทำคู่มือหลังจากที่ได้ประชุมกันไปหลาย ๆ ครั้งแล้ว คณะอนุกรรมการจะนำคู่มือเข้าเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา จะเสนอการตรวจรายงานการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๐ เข้ามาให้ที่ประชุมพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

๔. คณะกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ ได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ในการประชุมครั้งที่ผ่านมากomiteeกรรมการได้มีการประชุมเรื่อง TOR ไปแล้ว โดยการประชุมครั้งนั้นได้เชิญผู้แทนสำนักการคลังและงบประมาณเข้าร่วมประชุมด้วย เพื่อสอบถามในรายละเอียดว่าควรจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้ถูกต้องตามกรอบของระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งคณะกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ มีโครงการทั้งหมด ๓ โครงการ โดยสำนักการคลังและงบประมาณได้ให้ความเห็นว่า

โครงการที่ ๑ เป็นเรื่องงานวิชาการจัดทำตราชนิ ควรจะใช้วิธีการจัดซื้อจัดจ้างแบบวิธีพิเศษ

โครงการที่ ๒ เป็นเรื่องการจัดทำซอฟต์แวร์ เนื่องจากโครงการดังกล่าวใช้งบประมาณเกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท จะใช้วิธีประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์

โครงการที่ ๓ โครงการจัดทำศูนย์ข้อมูล จะใช้วิธีการสอบราคาเนื่องจากงบประมาณ ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

สำนักการคลังและงบประมาณ ได้ให้คำปรึกษาว่าโครงการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการออกแบบนั้น ในการจัดทำ TOR จะต้องแนบแบบมาด้วย

การดำเนินการทั้ง ๓ โครงการดังกล่าวนี้ คณะกรรมการจะดำเนินการบนพื้นฐานของระเบียบการเบิกจ่ายของกระทรวงการคลัง ซึ่งขณะนี้ทั้ง ๓ โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อที่จะจัดทำให้ TOR ให้มีความสมบูรณ์ ทั้งในแง่ของความสำเร็จของงาน และการเบิกจ่ายงบประมาณ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการวิสามัญบัณฑิตกเจตนาธรรม์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุมครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช นิตกร ๖

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางภิรมย์ เจริญรุ่ง นิตกร ๗ ว.

สำนักกรรมการ ๓

ผู้ตรวจทาน